

OP SIOITUSPLUS TEOLLISUUDEN TÄHDET XII/2019 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n 6.5.2019 päivätyn ja julkaistun sekä 7.5.2019, 30.7.201 ja 29.10.2019 täydennetyin joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen ("Ohjelmaesite") ja siinä olevien Yleisten lainaehdojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehdot (siten kuin niitä on täydennetty 30.7.2019) sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainaan liittyvä Avaintietoasiakirja on saatavissa veloitukselta merkintäpaikoissa, OP-Private -palvelukonttoreissa sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä.

OP Yrityspankki Oyj laskee liikkeeseen rajatulle joukolle sijoittajia merkittäväksi tarkoitetun private placement -tyyppisen joukkovelkakirjalainan.

SIOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIOITTAMANSA PÄÄOMAN OSITTAIN TAI KOKONAAN. ON MAHDOLLISTA, ETTÄ LAINALLE EI KERRY LAINKAAN TUOTTOA.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	OP Sijoitusplus Teollisuuden Tähdet XII/2019
2. Liikkeeseenlaskija:	OP Yrityspankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	OP Yrityspankki Oyj
4. Maksuasiamies:	OP Yrityspankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	OP Yrityspankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Seuraava Osakekori:

i	Osake(i)	ISIN	Bloomberg Ticker
---	----------	------	------------------

1	APERAM SA	LU0569974404	APAM NA
2	HANWA CO LTD	JP3777800008	8078 JT
3	LAFARGEHOLCIM LTD – REG	CH0012214059	LHN SE
4	mitsui & CO LTD	JP3893600001	8031 JT
5	SKANSKA AB – B	SE0000113250	SKAB SS
6	STORA ENSO OYJ - R	FI0009005961	STERV FH
7	UPM-KYMMENE OYJ	FI0009005987	UPM FH

7. Valuutta: Euro
8. Lainan nimellisarvo: 6.050.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto: Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä: 60.500
11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä: Nimellisarvo 100 euroa
Minimimerkintä 100 euroa
12. Merkintäaika: 14.11.2019 – 11.12.2019
13. Liikkeeseenlaskupäivä: 16.12.2019
14. Laina-aika: 16.12.2019 – 7.1.2025
15. Takaisinmaksupäivä: 7.1.2025
- Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajan kohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
16. Takaisinmaksettava määrä: Nimellisarvo x Palautuskerroin
- Kohde-etuus/Kohde-etuuskori: Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori
- Nimellisarvo: 6.050.000 euroa
- Palautuskerroin: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö4:

Jos Tuotto on pienempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier: $1 + (\text{Tuotto} - \text{Tuottoraja})[\times \text{Kerroin}]$, kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen.

Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo.

Jos Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier, Palautuskerroin on 1

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö4:

Jos Tuotto on pienempi kuin 0%: $1 + (\text{Tuotto} - 0 \%)$, kuitenkin vähintään 75 %.

Jos Tuotto on suurempi tai yhtä suuri kuin 0 %, Palautuskerroin on 1

Paino Sääntö 2:n laskentaa varten: Ei sovelleta

Irtautumispiste: Ei sovelleta

Kiinnityspiste: Ei sovelleta

Palautusosuus: Ei sovelleta

Valuuttakurssikerroin: Ei sovelleta

FX Loppuarvo: Ei sovelleta

FX Loppuarvon määräytymispäivä(t)
FX Loppuarvon laskentaa varten: Ei sovelleta

FX Alkuarvo: Ei sovelleta

FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX
Alkuarvon laskentaa varten: Ei sovelleta

Tuotto: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Laskentakaava2:

$$\sum_{i=1}^N \text{Paino}_i \times \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$$

Selitys: Tuotto määräytyy korikomponenttikohtaisten suhteellisten arvonmuutosten painotettuna summana. Suhteellisessa arvonmuutoksessa Korikomponentin Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskentakaava2:

$$\sum_{i=1}^7 \text{Paino}_i \times \left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$$

Selitys: Tuotto määräytyy korikomponenttikohtaisten suhteellisten arvonmuutosten painotettuna summana. Suhteellisessa arvonmuutoksessa Korikomponentin Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.

Paino Laskentakaavan 2 laskentaa varten:	Kukin Osake 1/7
Paino Laskentakaavan 5 laskentaa varten:	Ei sovelleta
Loppuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Loppuarvo4:</u> Loppuarvon määräytymispäivien virallisten päätösarvojen aritmeettinen keskiarvo
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:</u> Keskiarvostuspäivä(t)
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Päättymispäivä:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	12.12.2024 ₍₁₎ , 13.12.2024 ₍₂₎ , 16.12.2024 ₍₃₎ , 17.12.2024 ₍₄₎ , 18.12.2024 ₍₅₎
Alkuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo4:</u> Alkuarvon määräytymispäivien virallisten päätösarvojen aritmeettinen keskiarvo
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvon Määräytymispäivä:</u> Keskiarvostuspäivä(t)
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta

Lähtöpäivä:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	16.12.2019 ⁽¹⁾ , 17.12.2019 ⁽²⁾ , 18.12.2019 ⁽³⁾ , 19.12.2019 ⁽⁴⁾ , 20.12.2019 ⁽⁵⁾
Barrier:	0 %
Tuottoraja:	0 %
Kerroin:	Ei sovelleta
Vähimmäispalautuskerroin:	75 %
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Toteutuskorko:	Ei sovelleta
Enimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
17. Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä
18. Lainaan soveltuvat Tuottokomponentit:	Hyvitys
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori
19. Koron määräytymisperuste:	Ei sovelleta
20. Hyvityksen määräytymisperuste	
Osakesidonnainen Laina:	
Hyvitys:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Hyvitys I:</u> Laskennallinen Pääoma [× Tuottokerroin] × Sovellettu Tuotto <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Hyvitys I:</u> Laskennallinen Pääoma × Tuottokerroin × Sovellettu Tuotto
Laskennallinen Pääoma:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskennallinen Pääoma I:</u> Nimellisarvo

Nimellisarvo:	6.050.000 euroa
Pääomakerroin:	Ei sovelleta
Tuottokerroin:	1,76
Sovellettu Tuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sovellettu Tuotto2:</u> Suurempi seuraavista: (i) Vähimmäistuotto (ii) Kohde-etuuden Arvonmuutos
Vähimmäistuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Vähimmäistuotto:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Vähimmäistuotto1:</u> 0 %
Vähimmäistuoton Määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Lukituskerroin:	Ei sovelleta
Lukitustaso _(j) :	Ei sovelleta
Kohde-etuuden Arvonmuutos:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Tuottokaava6:</u> $\text{Min}[\text{Enimmäistuotto}; (\sum_{i=1}^N \text{Paino}_i \times \text{Tuotto}_i) - \text{Tuottoraja}] \times \text{Kerroin}$ <i>Selitys:</i> Kohde-etuuden Arvonmuutos on Korikomponenttien(i) painotettujen Tuottojen summa vähennettynä <i>Tuottorajalla</i> , kuitenkin enintään Enimmäistuotto [kerrottuna Kertoimella] <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuottokaava6:</u> $\text{Min}[30 \%; (\sum_{i=1}^7 \text{Paino}_i \times \text{Tuotto}_i) - 0 \%]$

	<i>Selitys:</i> Kohde-etuuden Arvonmuutos on Korikomponenttien(i) painotettujen Tuottojen summa vähennettynä 0 %:lla, kuitenkin enintään 30 %
Paino:	Kukin Osake 1/7
Enimmäistuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Enimmäistuotto1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Enimmäistuotto1:</u> 30 %
Kerroin Enimmäistuoton laskentaa varten:	Ei sovelleta
Tuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuotto4:</u> $\left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$
Loppuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo4:</u> Loppuarvon määräytymispäivien virallisten päätösarvojen aritmeettinen keskiarvo
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:</u> Keskiarvostuspäivä(t)
Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivät(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Päätymispäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	12.12.2024 ₍₁₎ , 13.12.2024 ₍₂₎ , 16.12.2024 ₍₃₎ , 17.12.2024 ₍₄₎ , 18.12.2024 ₍₅₎

Alkuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo4:</u> Alkuarvon määräytymispäivien virallisten päätösarvojen aritmeettinen keskiarvo
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvon Määräytymispäivä:</u> Keskiarvostuspäivä(t)
Arvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivät(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Lähtöpäivä Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	16.12.2019 ⁽¹⁾ , 17.12.2019 ⁽²⁾ , 18.12.2019 ⁽³⁾ , 19.12.2019 ⁽⁴⁾ , 20.12.2019 ⁽⁵⁾
Tuottoraja:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Tuottoraja1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuottoraja1:</u> 0 %
Kerroin Tuottorajan laskentaa varten:	Ei sovelleta
Valuuttakurssikerroin:	Ei sovelleta
FX Loppuarvo:	Ei sovelleta
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
FX Alkuarvo:	Ei sovelleta
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
Barrier:	Ei sovelleta

Barrier1:	Ei sovelleta
Barrier2:	Ei sovelleta
21. Hyvityksen maksupäivä(t):	7.1.2025 Mikäli Hyvityksen maksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Hyvityksen maksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Hyvityksen maksupäivän siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
22. Pankkipäivä:	Helsinki, TARGET
23. Pankkipäiväolettama:	Seuraava
24. Lainan etuoikeusasema:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11
26. Arvo-osuuden omistajan oikeus vaatia ennen- aikaista takaisinmaksua:	Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen- aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdistunut lainmuutos")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu
28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen- aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvien kulujen kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuva kulujen kasvu")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu
29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen- aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella ("Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö"):	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu
30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan takaisin- os- toon:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteuttami- selle:	OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseen- lasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron. OP Yrityspankki peruuttaa Lainan liikkeeseenlaskun, mi- käli Tuottokerroin jää alle 1,50.

OP Yrityspankki pidättää itsellään oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli OP Yrityspankin mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista.

32. Lainaehtojen lopullinen vahvistaminen: Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20

33. Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatilitteetista: Tiedot Hyvityksen perusteena olevan Kohde-etuuden arvonkehityksestä saa internet-osoitteesta www.op.fi/joukkolainat.

OSA II – ERITYISET EHDOT

Osakesidonnaiset Lainat

1. Markkinahäiriö: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Eriyiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 3 soveltuu
2. Keskiarvostuspäivän siirtyminen: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Eriyiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 4 soveltuu
3. Korjaus Osakkeen arvoon: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Eriyiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 5 soveltuu
4. Osakkeeseen tai sen liikkeeseenlaskuun yhtiön kohdistuva mukauttamistoimenpide: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Eriyiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 6 soveltuu
5. Eriyinen enneaikainen takaisinmaksu:
- a) Kohde-etuuden korvaamisen tai laskennan korjauksen kohtuuttomuus Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Eriyiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohta 7 a) soveltuu
- b) Lainan rakenteesta johtuva enneaikainen takaisinmaksu Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (*Eriyiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat*) kohtaa 7 b) ei sovelleta

6. Arvopaperipörssi:

i	Osake(i)	Arvopaperipörssi
1	APERAM SA	Euronext Amsterdam
2	HANWA CO LTD	Tokyo Stock Exchange
3	LAFARGEHOLCIM LTD – REG	SIX Switzerland

4	MITSUI & CO LTD	Tokyo Stock Exchange
5	SKANSKA AB – B	Nasdaq OMX Stockholm
6	STORA ENSO OYJ - R	Nasdaq OMX Helsinki
7	UPM-KYMMENE OYJ	Nasdaq OMX Helsinki

7. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:

i	Osake(i)	Yhtiön internet-sivut
1	APERAM SA	www.aperam.com
2	HANWA CO LTD	www.hanwa.co.jp
3	LAFARGEHOLCIM LTD – REG	www.lafargeholcim.com
4	MITSUI & CO LTD	www.mitsui.com
5	SKANSKA AB – B	www.skanska.se
6	STORA ENSO OYJ - R	www.storaenso.com
7	UPM-KYMMENE OYJ	www.upm.com

8. Lisenssisopimuksen mukainen käyttöoikeus: Ei sovelleta

9. Tiedot indeksin/Viitekoron hallinnoijasta: Ei sovelleta

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

- Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen: OP Yrityspankin hallituksen 13.12.2018 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 5.11.2019.
- Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat: Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.

Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.
- Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina

4. Merkintäpaikat: OP Yrityspankki Oyj
5. Merkintäoikeudet: Ei sovellu
6. Merkintä-/säilytyspalkkio: Ei
7. Arvo-osuuksien kirjaaminen: Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti.
8. Emissiokurssi: Kiinteä 100
9. Merkinnän maksu: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio: Lainalle maksettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto riippuu mahdollisesta Hyvityksestä ja Takaisinmaksettavasta määrästä, joten sitä ei ole mahdollista laskea etukäteen.
- Jos Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti, eikä maksettavaa Hyvitystä muodostu, ja Arvo-osuuden omistajille maksetaan 75 % Lainan nimellisarvosta, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto negatiivinen -5,52 %.
- Lainan kassavirtojen painotettu keskimääräinen takaisinmaksuaika eli Macaulayn duraatio on 5 vuotta 22 päivää.
11. Merkintäsitoumukset: Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella: Ei sovellu
13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä: Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellisarvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.
14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käyttötapa: Strukturointikustannus on enintään 5,72 prosenttia, joka vastaa noin 1,10 prosentin vuotuista kustannusta, mikäli sijoitus pidetään eräpäivään asti, eikä Lainassa ole tapahtunut ennaikaista takaisinmaksua. Strukturointikustannuksen suuruus perustuu lisäksi sille oletukselle, että Lainan emissiokurssi on 100. Kustannus sisältyy merkintähintaan, eli sitä ei vähennetä eräpäivänä maksettavasta tuotosta taikka eräpäivänä palautettavasta Takaisinmaksettavasta määrästä. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti ja se perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 5.11.2019. Strukturointikustannus perustuu Lainan alustaviin ehtoihin. Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle Lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali ja markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset. Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota.

Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.

15. Arvo-osuusjärjestelmän rekisterinpitäjä: Euroclear Finland Oy
16. Lainan ISIN-koodi: FI4000410725
17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta: Ei listata
18. Jälkimarkkinat: OP Yrityspankissa otetaan vastaan Lainaa koskevia osto- ja myyntitarjouksia.
18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen: Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen: Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot: Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t): Ei sovelleta
22. Ilmoitukset: Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut saatetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat.

Helsingissä, 12 päivänä joulukuuta 2019

OP YRITYSPANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Tiivistelmät koostuvat sääntelyn edellyttämistä tiedoista, joita kutsutaan nimellä "osatekijät". Nämä osatekijät on numeroitu jaksoittain A-E. (A.1. – E.7).

Tämä tiivistelmä sisältää kaikki ne osatekijät, jotka kyseessä olevasta arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskusta tulee esittää. Osatekijöiden numerointi ei välttämättä ole juokseva, sillä kaikkia sääntelyssä lueteltuja osatekijöitä ei arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonteen vuoksi ole esitettävä tässä tiivistelmässä.

Vaikka arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonne edellyttäisi jonkin osatekijän sisällyttämistä tiivistelmään, on mahdollista, ettei kyseistä osatekijää koskevaa merkityksellistä tietoa ole lainkaan. Tällöin osatekijä on kuvattu lyhyesti ja sen yhteydessä mainitaan "ei sovellu".

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	<p>Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto.</p> <p>Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena.</p> <p>Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kante pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännöskustannuksista.¹</p> <p>Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epä johdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.</p>
A.2.	Suostumus	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan toiminimi on OP Yrityspankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "OP Yrityspankki", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija")</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmän keskusyhteisön toiminimi on OP Osuuskunta.</p>

¹ Tiivistelmän käännösvastuusesta koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole vastuuta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuin velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvastuusesta ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoinnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalvelua. Osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu yhteenliittymästä ja muusta OP Ryhmästä. Yhteenliittymä on Yhteenliittymälaiissa säännelty kokonaisuus. OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 23.5.1997. OP Osuuskunnan yritys- ja yhteisötunnus on 0242522-1. Yhtiön rekisteröity osoite on OP Osuuskunta, Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki ja puhelinnumero 010 252 010. OP Ryhmään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p>
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p>
B.5.	Konserni	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 150 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu noin 150 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisö</p>

		<p>sön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmän rakenne 31.12.2018:</p> <div style="text-align: center;"> <p>OP Ryhmä</p> <p>1,9 milj. omistaja-asiakasta, joista 90 % kotitalouksia</p> <p>Omistus 100 %</p> <p>156 OP Ryhmään kuuluvaa jäsenosuuspankkia</p> <p>Omistus 100 %</p> <p>OP OSUUSKUNTA</p> <p>MERKITTÄVÄT TYTÄRYHTIÖT</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="vertical-align: top;"> <ul style="list-style-type: none"> OP Yrityspankki Oyj* • OP Vakuutus Oyj** Helsingin Seudun Osuuspankki*** OP Asuntoluottopankki Oyj* OP Korttiryhtiö Oyj* OP Asiakaspalvelut Oyj* OP Palvelut Oyj* </td> <td style="vertical-align: top; padding-left: 20px;"> <ul style="list-style-type: none"> OP Varainhoito Oy* OP Kiinteistösijoitus Oy* OP Henkivakuutus Oyj* OP Rahastoyhtiö Oy* </td> <td style="vertical-align: top; padding-left: 20px;"> <ul style="list-style-type: none"> Pivo Wallet Oy* Checkout Finland Oy* OP Säilytys Oy </td> </tr> </table> <p style="font-size: small; margin-top: 10px;"> * OP Osuuskunnan omistus 100 % ** Suunnitellaan siirtää tytäryhtiöineen OP Yrityspankki Oyj:stä OP Osuuskunnan suoraan omistukseen tulevaisuudessa *** OP Osuuskunnan määräysvalta 2/3 KESKINAINEN VASTUU: OP Osuuskunta ja OP Ryhmän jäsenluottolaitokset, jotka kuuluvat keskinäisen vastuun piiriin, on merkitty kuvaan oranssilla </p> </div>	<ul style="list-style-type: none"> OP Yrityspankki Oyj* • OP Vakuutus Oyj** Helsingin Seudun Osuuspankki*** OP Asuntoluottopankki Oyj* OP Korttiryhtiö Oyj* OP Asiakaspalvelut Oyj* OP Palvelut Oyj* 	<ul style="list-style-type: none"> OP Varainhoito Oy* OP Kiinteistösijoitus Oy* OP Henkivakuutus Oyj* OP Rahastoyhtiö Oy* 	<ul style="list-style-type: none"> Pivo Wallet Oy* Checkout Finland Oy* OP Säilytys Oy 																					
<ul style="list-style-type: none"> OP Yrityspankki Oyj* • OP Vakuutus Oyj** Helsingin Seudun Osuuspankki*** OP Asuntoluottopankki Oyj* OP Korttiryhtiö Oyj* OP Asiakaspalvelut Oyj* OP Palvelut Oyj* 	<ul style="list-style-type: none"> OP Varainhoito Oy* OP Kiinteistösijoitus Oy* OP Henkivakuutus Oyj* OP Rahastoyhtiö Oy* 	<ul style="list-style-type: none"> Pivo Wallet Oy* Checkout Finland Oy* OP Säilytys Oy 																								
B.9.	Tulosennuste	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Ei sovellu. Liikkeeseenlaskija ei julkaise tulosennustetta.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Vuoden 2019 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan pienemmäksi kuin vuoden 2018 tulos.</p>																								
B.10.	Tilintarkastuskertomuksien huomautukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p>																								
B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	<p>Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosisikatsauskaudella 1.1. – 30.9.2019 (Huom! Katsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat):</p> <p style="text-align: center;">Konsernin tuloslaskelma</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 70%;"></th> <th style="width: 15%; text-align: right;">1-9/</th> <th style="width: 15%; text-align: right;">1-9/</th> </tr> <tr> <th style="text-align: left;">Milj. €</th> <th style="text-align: right;">2019</th> <th style="text-align: right;">2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korkokate</td> <td style="text-align: right;">211</td> <td style="text-align: right;">202</td> </tr> <tr> <td>Vakuutuskate</td> <td style="text-align: right;">399</td> <td style="text-align: right;">421</td> </tr> <tr> <td>Nettopalkkiotuotot</td> <td style="text-align: right;">-17</td> <td style="text-align: right;">-12</td> </tr> <tr> <td>Sijoitustoiminnan nettotuotot</td> <td style="text-align: right;">224</td> <td style="text-align: right;">201</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut tuotot</td> <td style="text-align: right;">38</td> <td style="text-align: right;">36</td> </tr> <tr> <td>Tuotot yhteensä</td> <td style="text-align: right;">854</td> <td style="text-align: right;">848</td> </tr> </tbody> </table>		1-9/	1-9/	Milj. €	2019	2018	Korkokate	211	202	Vakuutuskate	399	421	Nettopalkkiotuotot	-17	-12	Sijoitustoiminnan nettotuotot	224	201	Liiketoiminnan muut tuotot	38	36	Tuotot yhteensä	854	848
	1-9/	1-9/																								
Milj. €	2019	2018																								
Korkokate	211	202																								
Vakuutuskate	399	421																								
Nettopalkkiotuotot	-17	-12																								
Sijoitustoiminnan nettotuotot	224	201																								
Liiketoiminnan muut tuotot	38	36																								
Tuotot yhteensä	854	848																								

	Henkilöstökulut	138	138
	Poistot ja arvonalentumiset	37	52
	Liiketoiminnan muut kulut	287	267
	Kulut yhteensä	462	457
	Saamisten arvonalentumiset	-11	-6
	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-3	-1
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-48	-13
	Tulos ennen veroja	331	370
	Tuloverot	64	67
	Kauden tulos	267	303
	Jakautumien:		
	Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	261	296
	Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	6	7
	Kauden tulos	267	303
	Konsernin laaja tuloslaskelma		
		1-9/	1-9/
	Milj. €	2019	2018
	Kauden tulos	267	303
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-15	22
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käyvän arvon rahaston muutos		
	Käypään arvoon arvostamisesta	88	-73
	Rahavirran suojauksesta	-1	-4
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	48	13
	Muuntoerot	0	0
	Tuloverot		
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	3	-4
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käypään arvoon arvostamisesta	-18	15
	Rahavirran suojauksesta	0	1
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-10	-3
	Kauden laaja tulos	363	270
	Kauden laajan tuloksen jakautuminen:		
	Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	357	263
	Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	6	7
	Yhteensä	363	270

Konsernitase		
Milj. €	30.9.2019	31.12.2018
Käteiset varat	8 720	12 239
Saamiset luottolaitok- silta	10 310	9 726
Johdannaissopimukset	5 817	3 663
Saamiset asiakkailta	23 770	22 351
Sijoitusomaisuus	17 700	16 353
Aineettomat hyödyk- keet	718	722
Aineelliset hyödykkeet	119	117
Muut varat	2 242	1 489
Verosaamiset	73	65
Varat yhteensä	69 469	66 725
Velat luottolaitoksille	15 054	15 575
Johdannaissopimukset	4 779	3 287
Velat asiakkaille	14 259	16 422
Vakuutusvelka	3 421	3 157
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	22 202	20 338
Varaukset ja muut velat	3 504	1 897
Verovelat	450	421
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 470	1 482
Velat yhteensä	65 139	62 577
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajien osuus		
Osakepääoma	428	428
Käyvän arvon rahasto	96	-12
Muut rahastot	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	2 636	2 559
Määräysvallattomien omistajien osuus	78	80
Oma pääoma yhteensä	4 330	4 147
Velat ja oma pääoma yhteensä	69 469	66 725
Vakavaraisuuden tunnusluvut		
Suhdeluvut, %		
	30.9.2019	31.12.2018
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuus- suhde	14,1	15,1
Tier 1 vakavaraisuussuhde	14,4	15,5
Vakavaraisuussuhde	17,7	19,4
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %		
	30.9.2019	31.12.2018

		Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,1	15,1
		Tier 1 vakavaraisuussuhde	14,1	15,1
		Vakavaraisuussuhde	17,4	19,1
		Pääomavaatimus, milj. €	30.9.2019	31.12.2018
		Omat varat	4 782	4 852
		Pääomavaatimus	2 867	2 642
		Puskuri pääomavaatimukseen	1 915	2 210
		Pääomavaatimus muodostuu minimivaateesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.		
		Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeksi julkistetun tilintarkastetun tilinpäätöksen jälkeen.		
		Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeksi julkistetun tilintarkastetun tilinpäätöksen jälkeen.		
		OP Ryhmän keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 30.9.2019 (Huom! Katsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat):		
		Tuloslaskelma		
		Milj. €	1-9/2019	1-9/2018
		Korkokate	901	862
		Vakuutuskate	412	432
		Nettopalkkiotuotot	679	655
		Sijoitustoiminnan nettotuotot	325	290
		Liiketoiminnan muut tuotot	41	46
		Tuotot yhteensä	2 358	2 286
		Henkilöstökulut	573	592
		Poistot ja arvonalentumiset	189	189
		Liiketoiminnan muut kulut	602	597
		Kulut yhteensä	1 365	1 378
		Saamisten arvonalentumiset	-36	-24
		OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-186	-167
		Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-65	-30
		Tulos ennen veroja	706	687
		Tuloverot	140	135
		Kauden tulos	566	552
		Jakautuminen:		
		Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	559	545
		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	7	8
		Yhteensä	566	552
		Laaja tuloslaskelma		

	Milj. €	1-9/2019	1-9/2018
Kauden tulos		566	552
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		-30	126
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon rahaston muutos			
Käypään arvoon arvostamisesta		149	-101
Rahavirran suojauksesta		226	-12
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		64	30
Muuntoerot		0	0
Tuloverot			
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		6	-25
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käypään arvoon arvostamisesta		-30	20
Rahavirran suojauksesta		-45	2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-13	-6
Kauden laaja tulos		893	586
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta		886	578
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta		7	8
Yhteensä		893	586
Tase			
	Milj. €	30.9.2019	31.12.2018
Käteiset varat		8 792	12 350
Saamiset luottolaitoksilta		367	183
Johdannaissopimukset		5 990	3 643
Saamiset asiakkailta		91 014	87 081
Sijoitusomaisuus		24 475	23 050
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		10 750	9 771
Aineettomat hyödykkeet		1 445	1 490
Aineelliset hyödykkeet		544	737
Muut varat		2 590	1 875
Verosaamiset		248	209
Myytäväenä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät		323	
Varat yhteensä		146 537	140 387
Velat luottolaitoksille		2 597	4 807
Johdannaissopimukset		3 975	2 992
Velat asiakkaille		66 503	66 112

Vakuutusvelka	9 940	9 476
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10 788	9 812
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	32 966	30 458
Varaukset ja muut velat	4 775	2 617
Verovelat	1 056	921
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 319	1 358
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	7	
Velat yhteensä	133 925	128 552
Oma pääoma		
OP Ryhmän omistajien osuus		
Osuus pääoma		
Jäsenosuudet	206	199
Tuotto-osuudet	3 005	3 042
Käyvän arvon rahasto	357	7
Muut rahastot	2 185	2 183
Kertyneet voittovarot	6 688	6 250
Määräysvallattomien omistajien osuus	171	154
Oma pääoma yhteensä	12 612	11 835
Velat ja oma pääoma yhteensä	146 537	140 387

Vakavaraisuuden tunnusluvut

<u>Suhdeluvut, %</u>	<u>30.9.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,6	20,5
Tier 1 vakavaraisuussuhde	19,7	20,6
Vakavaraisuussuhde	21,2	22,5

<u>Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %</u>	<u>30.9.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,6	20,5
Tier 1 vakavaraisuussuhde	19,6	20,5
Vakavaraisuussuhde	21,1	22,4

<u>Pääomavaatimus, milj. €</u>	<u>30.9.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Omat varat	11 883	11 752
Pääomavaatimus puskureilla	8 135	7 448
Puskuri pääomavaatimukseen	3 748	4 304

Pääomavaatimus 14,5 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 2,0 prosenttia (vertailuvuonna 1,75) ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeksi julkistetun tilintarkastetun tilinpäätöksen jälkeen.

OP Ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeksi julkistetun tilintarkastetun tilinpäätöksen jälkeen.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:

Konsernin tuloslaskelma

Milj. €	2018	2017
Korkokate	264	259
Vakuutuskate	548	459
Nettopalkkiotuotot	-23	-17
Sijoitustoiminnan nettotuotot	210	390
Liiketoiminnan muut tuotot	47	26
Tuotot yhteensä	1 046	1 117
Henkilöstökulut*	159	164
Poistot ja arvonalentumiset	83	64
Liiketoiminnan muut kulut	369	339
Kulut yhteensä	611	568
Saamisten arvonalentumiset	-13	-12
OP-Bonukset omistaja-asiak- kaille	-2	-2
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		19
Tulos ennen veroja	439	535
Tuloverot	87	105
Tilikauden tulos	352	430
Jakautumi- nen:		
Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	346	424
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	7	6
Tilikauden tulos	352	430

* OP Ryhmä siirsi vuoden 2018 lopussa pääosan lakisääteisen työeläketurvan hoidosta ja vakuutuskannasta Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle. Siirto pienensi OP Yrityspankki -konsernin eläkekuluja ja paransi tulosta ennen veroja 34 miljoonaa euroa.

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	2018	2017
Tilikauden tulos	352	430
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittä- misestä johtuvat voitot/(tappiot)	23	4
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-141	-37

	Rahavirran suojauksesta	-2	-4
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-19	
	Muuntoerot	0	0
	Tuloverot		
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-5	-1
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käypään arvoon arvostamisesta	28	7
	Rahavirran suojauksesta	0	1
	Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	4	
	Tilikauden laaja tulos	241	400
	Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
	Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	234	394
	Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	7	6
	Yhteensä	241	400
	Konsernitase		
	Milj. €	31.12.2018	31.12.2017
	Käteiset varat	12 239	12 825
	Saamiset luottolaitoksilta	9 726	9 294
	Johdannaissopimukset	3 492	3 426
	Saamiset asiakkailta	22 351	20 120
	Sijoitusomaisuus	16 351	16 144
	Aineettomat hyödykkeet	722	777
	Aineelliset hyödykkeet	117	115
	Muut varat	1 647	1 708
	Verosaamiset	65	35
	Varat yhteensä	66 710	64 445
	Velat luottolaitoksille	15 575	14 035
	Johdannaissopimukset	3 043	3 216
	Velat asiakkaille	16 422	18 837
	Vakuutusvelka	3 157	3 143
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	20 336	16 791
	Varaukset ja muut velat	2 128	2 307
	Verovelat	421	419
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 482	1 547
	Velat yhteensä	62 562	60 295
	Oma pääoma		
	Emoyhtiön omistajien osuus		
	Osakepääoma	428	428

Käyvän arvon rahasto	-12	164
Muut rahastot	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	2 559	2 404
Määräysvallattomien omistajien osuus	80	60
Oma pääoma yhteensä	4 147	4 149
Velat ja oma pääoma yhteensä	66 710	64 445

Vakavaraisuuden tunnusluvut

	31.12.2018	31.12.2017
Suhdeluvut,		
%		
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuus- suhde	15,1	16,0
Tier 1 vakavaraisuussuhde	15,5	16,7
Vakavaraisuussuhde	19,4	21,5
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %		
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuus- suhde	15,1	16,0
Tier 1 vakavaraisuussuhde	15,1	16,0
Vakavaraisuussuhde	19,1	20,8
Pääomavaatimus, milj. €		
Omat varat	4 852	4 793
Pääomavaatimus	2 642	2 358
Puskuri pääomavaatimuk- siin	2 210	2 435

Pääomavaatimus muodostuu minimivaateesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeksi julkistetun tilintarkastetun tilinpäätöksen jälkeen.

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeksi julkistetun tilintarkastetun tilinpäätöksen jälkeen.

OP Ryhmän keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:

Tuloslaskelma

Milj. €	2018	2017
Korkokate	1 175	1 102
Vakuutuskate	566	478
Nettopalkkiotuotot	887	879
Sijoitustoiminnan nettotuotot	254	522
Liiketoiminnan muut tuotot	61	83

Tuotot yhteensä	2 943	3 063
Henkilöstökulut*	516	758
Poistot ja arvonalentumiset	325	246
Liiketoiminnan muut kulut	839	764
Kulut yhteensä	1 681	1 768
Saamisten arvonalentumiset	-46	-48
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-226	-217
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	26	
Tulos ennen veroja	1 017	1 031
Tuloverot	223	214
Tilikauden tulos	794	817
Jakautuminen:		
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	786	812
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	8	6
Yhteensä	794	817
* OP Ryhmä siirsi vuoden 2018 lopussa pääosan lakisääteisen työeläketurvan hoidosta ja vakuutus-kannasta Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle. Siirto pienensi OP Ryhmän eläkekuluja ja paransi tulosta ennen veroja 286 miljoonaa euroa.		
Laaja tuloslaskelma		
Milj. €	2018	2017
Tilikauden tulos	794	817
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	88	48
Uudelleenarvostusrahaston muutos		17
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-172	-146
Rahavirran suojauksesta	22	-32
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-26	
Muuntoerot	0	0
Tuloverot		
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-18	-10
Uudelleenarvostusrahaston muutos		-4
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käypään arvoon arvostamisesta	34	29
Rahavirran suojauksesta	-4	6
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	5	
Tilikauden laaja tulos	723	727

Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:

Omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	715	721
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	8	5
Yhteensä	723	727

Tase

Milj. €	31.12.2018	31.12.2017
Käteiset varat	12 350	12 937
Saamiset luottolaitoksilta	183	504
Johdannaissopimukset	3 482	3 412
Saamiset asiakkailta	87 081	82 193
Sijoitusomaisuus	23 047	23 324
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	9 771	10 126
Aineettomat hyödykkeet	1 490	1 555
Aineelliset hyödykkeet	737	798
Muut varat	2 033	2 131
Verosaamiset	209	224
Varat yhteensä	140 382	137 205
Velat luottolaitoksille	4 807	5 157
Johdannaissopimukset	2 821	3 026
Velat asiakkaille	66 112	65 549
Vakuutusvelka	9 476	9 950
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	9 812	10 158
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	30 456	26 841
Varaukset ja muut velat	2 785	3 150
Verovelat	921	890
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 358	1 400
Velat yhteensä	128 547	126 122
Oma pääoma		
OP Ryhmän omistajien osuus		
Osuuspääoma		
Jäsenosuudet	199	191
Tuotto-osuudet	3 042	2 906
Käyvän arvon rahasto	7	176
Muut rahastot	2 183	2 173
Kertyneet voittovarot	6 250	5 536
Määräysvallattomien omistajien osuus	154	101
Oma pääoma yhteensä	11 835	11 084
Velat ja oma pääoma yhteensä	140 382	137 205

Vakavaraisuuden tunnusluvut

		<p>Suhdeluvut, %</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>31.12.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>20,5</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 vakavaraisuussuhde</td> <td>20,6</td> <td>20,3</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>22,5</td> <td>22,5</td> </tr> </tbody> </table> <p>Suhdeluvut ilman siirtymäsään- nöksiä, %</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>31.12.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>20,5</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 vakavaraisuussuhde</td> <td>20,5</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>22,4</td> <td>22,4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Suhdeluvut ilman riskipainolatti- oita, %</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>31.12.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>22,6</td> <td>22,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>22,8</td> <td>22,3</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>24,9</td> <td>24,8</td> </tr> </tbody> </table> <p>Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,1 prosenttiyksikköä.</p> <p>Pääomavaatimus, milj. €</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>31.12.2018</th> <th>31.12.2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Omat varat</td> <td>11 752</td> <td>11 093</td> </tr> <tr> <td>Pääomavaatimus puskureilla</td> <td>7 448</td> <td>7 027</td> </tr> <tr> <td>Puskuri pääomavaatimukseen</td> <td>4 304</td> <td>4 067</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. EKP:n P2R-vaatimus on ollut voimassa 1.1.2017 lähtien.</p> <p>OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeksi julkistetun tilintarkastetun tilinpäätöksen jälkeen.</p> <p>OP Ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeksi julkistetun tilintarkastetun tilinpäätöksen jälkeen.</p>		31.12.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,5	20,1	Tier 1 vakavaraisuussuhde	20,6	20,3	Vakavaraisuussuhde	22,5	22,5		31.12.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,5	20,1	Tier 1 vakavaraisuussuhde	20,5	20,1	Vakavaraisuussuhde	22,4	22,4		31.12.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,6	22,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,8	22,3	Vakavaraisuussuhde	24,9	24,8		31.12.2018	31.12.2017	Omat varat	11 752	11 093	Pääomavaatimus puskureilla	7 448	7 027	Puskuri pääomavaatimukseen	4 304	4 067
	31.12.2018	31.12.2017																																																
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,5	20,1																																																
Tier 1 vakavaraisuussuhde	20,6	20,3																																																
Vakavaraisuussuhde	22,5	22,5																																																
	31.12.2018	31.12.2017																																																
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,5	20,1																																																
Tier 1 vakavaraisuussuhde	20,5	20,1																																																
Vakavaraisuussuhde	22,4	22,4																																																
	31.12.2018	31.12.2017																																																
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,6	22,1																																																
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,8	22,3																																																
Vakavaraisuussuhde	24,9	24,8																																																
	31.12.2018	31.12.2017																																																
Omat varat	11 752	11 093																																																
Pääomavaatimus puskureilla	7 448	7 027																																																
Puskuri pääomavaatimukseen	4 304	4 067																																																
B.13.	Viimeaikaiset tapahtumat jotka voivat vaikuttaa maksukykyyn	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia Liikkeeseenlaskijaan liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia OP Ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa OP Ryhmän maksukykyä.</p>																																																
B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvo-</p>																																																

		<p>taan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti ja tätä kautta riippuvaisia toisistaan.</p>												
B.15.	Päätoimialat	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoituspalvelulain (747/2012) 11 §:n mukaisia sijoituspalveluja. Muun liiketoimintansa lisäksi OP Yrityspankki toimii OP Ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta.</p> <p>OP Yrityspankilla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuassa.</p> <p>OP Ryhmän terveys- ja hyvinvointipalveluliiketoiminta on keskitetty OP Vakuutus Oy:n omistamaan, vuoden 2013 alussa toimintansa aloittaneeseen Pohjola Terveys Oy:öön (entinen Omasairaala Oy), joka keskittyy jatkossa sairaalatoimintaan.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään kuuluvat yritykset harjoittavat pankki- ja vakuutustoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa.</p>												
B.16.	Omistus ja määräysvalta	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki on OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan täysin omistama ja merkittävin tytäryhtiö.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on osuuskunta, jonka jäseninä voivat olla osuuspankkilaissa tarkoitettut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. OP Osuuskunnan omistavat osuuspankit.</p>												
B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (31.12.2018):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Luokituslaitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Vakaat</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table> <p>OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen tilanteen, sillä ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö OP Osuuskunta sekä jäsenluottolaitokset</p>	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat	Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät											
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat											
Moody's	P-1	Aa3	Vakaat											

		(mukaan lukien OP Yrityspankki) ovat vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.
B.18	Kuvaus yhteisvastuun luonteesta ja soveltamisalasta	OP Ryhmään kuuluvat jäsenluottolaitokset ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.
B.19	OP Ryhmästä annettavat tiedot	OP Ryhmän tiedot sisältyvät kuhunkin B-jakson osatekijään ja tämän lisäksi ryhmään liittyvät riskitekijät on kuvattu kohdassa D.2.

Jakso C – Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyypit ja lajit	Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja Laji: Arvo-osuusmuotoinen Lainan tunnisteena oleva ISIN-koodi: FI4000410725
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Laina lasketaan liikkeeseen rajatulle sijoittajajoukolla tarkoitettuna private placement –tyyppisenä joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla. Lainalle ei ole asetettu erillistä vakuutta.
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	Osakesidonnainen rakenne: Sijoittajalle maksettava Hyvitys riippuu Kohde-etuuskorin arvonmuutoksesta. Hyvityksen määrään vaikuttaa lisäksi. Hyvityksen laskenta perustuu Laskennalliseen Pääomaan. Hyvitys maksetaan kertasuorituksena Takaisinmaksupäivänä. Hyvityksen maksamisen edellytys on, että Lainassa ei ole tapahtunut Ennenai-kaista takaisinmaksua. Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Koska Lainan Takaisinmaksettava määrä on muu kuin Nimellisarvo, riippuu sijoittajalle Takaisinmaksettavan määrän suuruus Kohde-etuuskorin arvonmuutoksen ja Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettujen muiden tekijöiden perusteella lasketusta Palautuskertoi-mesta. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0. Laina-aika ja Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt: Laina-aika on 16.12.2019 – 7.1.2025. Lainan pääoma ja tuotto maksetaan Takaisinmaksupäivänä ja Hyvityksen maksupäivänä voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on Lainan eräpäivänä tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus. Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.

C.10.	Tuoton johdannaisosio	<p>Mikäli sijoittaja myy Lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota.</p> <p>Mikäli Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa tuottoa muodostu, voi Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto olla negatiivinen.</p> <p>Jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella, Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon.</p> <p>Osakesidonnainen rakenne:</p> <p>Lainan tuottoon vaikuttaa aina Kohde-etuuden kehitys valitun arvonkehitysrakenteen kautta. On mahdollista, että huonoimmillaan Lainalle maksettava Hyvitys on nolla.</p> <p>Lainakohtaisissa ehdoissa valittu Vähimmäistuotto rajaa Lainan Hyvityksen suuruutta tilanteessa, jossa Kohde-etuus kehittyy epäsuotuisasti tavoiteltuun tuottoon nähden. Vähimmäistuotto ei voi missään tilanteessa olla alle 0.</p> <p>Lainaan soveltuva Vähimmäistuotto:</p> <p>Vähimmäistuotto1: 0 %</p> <p>Koska Lainakohtaisissa ehdoissa on Takaisinmaksettavan määrän suuruutta laskettaessa ilmoitettu, että soveltuva Palautuskerroin on Sääntö 4, voi sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osittain Kohde-etuuden arvon kehityksen perusteella.</p> <p>Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p>
C.11.	Listaus ja kaupankäynti	Lainaa ei listata.
C.15.	Kohde-etuksien arvon vaikutus sijoituksen arvoon	<p>Lainan arvo määritellään Kohde-etuuden arvonmuutoksen ja valitun arvonkehitysrakenteen perusteella.</p> <p>Arvonkehitysrakenne löytyy kohdasta C.10.</p>
C.16.	Johdannaisarvopapereiden päättymispäivä tai eräpäivä	<p>Jos Lainaan ei kohdistu ennenaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan Takaisinmaksupäivä.</p> <p>Lainan Takaisinmaksupäivä on 7.1.2025.</p>
C.17.	Arvopapereiden selvitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu Euroclear Finland Oy:ssä.
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopaperista saadaan tuottoa	<p>Tuoton määrä riippuu Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja Lainaan sovellettavasta arvonkehitysrakenteesta.</p> <p>Arvonkehitysrakenne löytyy kohdista C.9 ja C.10.</p>

C.19.	Kohde-etuuden toteutushinta tai lopullinen arvostushinta	Kohde-etuuden lopullinen arvostushinta lasketaan Osakkeen Arvopaperipörssin julkaiseman arvon perusteella.																								
C.20.	Kuvaus kohde-etuuden tyypistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	<p>Lainan Kohde-etuuden tyyppi: Osake</p> <p>Kohde-etuutta koskevia tietoja saa:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>i</th> <th>Osake(i)</th> <th>Yhtiön internet-sivut</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>APERAM SA</td> <td>www.aperam.com</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>HANWA CO LTD</td> <td>www.hanwa.co.jp</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>LAFARGEHOLCIM LTD – REG</td> <td>www.lafargeholcim.com</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>mitsui & CO LTD</td> <td>www.mitsui.com</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>SKANSKA AB – B</td> <td>www.skanska.se</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>STORA ENSO OYJ - R</td> <td>www.storaenso.com</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>UPM-KYMMENE OYJ</td> <td>www.upm.com</td> </tr> </tbody> </table>	i	Osake(i)	Yhtiön internet-sivut	1	APERAM SA	www.aperam.com	2	HANWA CO LTD	www.hanwa.co.jp	3	LAFARGEHOLCIM LTD – REG	www.lafargeholcim.com	4	mitsui & CO LTD	www.mitsui.com	5	SKANSKA AB – B	www.skanska.se	6	STORA ENSO OYJ - R	www.storaenso.com	7	UPM-KYMMENE OYJ	www.upm.com
i	Osake(i)	Yhtiön internet-sivut																								
1	APERAM SA	www.aperam.com																								
2	HANWA CO LTD	www.hanwa.co.jp																								
3	LAFARGEHOLCIM LTD – REG	www.lafargeholcim.com																								
4	mitsui & CO LTD	www.mitsui.com																								
5	SKANSKA AB – B	www.skanska.se																								
6	STORA ENSO OYJ - R	www.storaenso.com																								
7	UPM-KYMMENE OYJ	www.upm.com																								

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeenlaskijalle ominaisista riskeistä	<p><i>OP Yrityspankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla OP Yrityspankki -konserni ja OP Ryhmä toimii ja täten myös OP Yrityspankki -konsernin ja OP Ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</i></p> <p>OP YRITYSPANKKI -KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP Yrityspankki -konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekursien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa.</p> <p>Luottoriski: Luottoriski on OP Yrityspankin merkittävin riski. Luottoriskiä hallitaan noudattamalla ohjeistuksen mukaista luottoprosessia, joka sisältää luotonanon kaikki vaiheet huolellisesta ja harkitusta luottopäätöksenteosta alkaen.</p> <p>Asiakaskohtainen luottoriski pyritään hinnoittelemaan luottomarginaaleihin, ja riskiä pienennetään vakuuksien ja kovenanttien avulla. Luottoriskin arviointiin ja hinnoitteluun sekä vakuuksien realisointiarvoon ja realisointiaikaan liittyy kuitenkin</p>

	<p>kin epävarmuutta, minkä vuoksi luottosalkusta mahdollisesti realisoituvat arvonalentumiset (IFRS9-laskennan mukaiset odotetut luottotappiot ja lopulliset luottotappiot) voisivat heikentää OP Yrityspankki -konsernin liiketoiminnan kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Lisäksi voi olla epävarmaa, heijastavatko odotetut luottotappiot tosiasiallisten luottotappioiden määrää niiden toteutuessa. Mikäli tehdyt arviot osoittautuisivat epätarkoiksi tai riittämättömiksi, sillä voisi olla epäedullinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Yrityspankki -konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudeen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana, jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla.</p> <p>Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: OP Yrityspankki -konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatilitteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin ja maksuvalmiusreservien tuottoihin.</p> <p>Systemiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille.</p> <p>Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla OP Yrityspankki -konserni toimii.</p> <p>OP Yrityspankin strategiaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmä siirtyy vaiheittain jatkuvaan strategiaproessiin ja OP Yrityspankin strategiset tavoitteet johdetaan OP Ryhmän strategiasta. Jos OP Yrityspankki ei onnistu menestyksekkäästi toteuttamaan OP Ryhmän strategiaa, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimuksiin liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyä, jossa myös vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin OP Yrityspankki -konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Järjestelyn toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä. Mikäli rakennejärjestely toteutettaisiin, sillä voisi olla vaikutusta OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>OP Yrityspankki -konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Yrityspankki -konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. OP Yrityspankki ei voi taata, että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuisivat. Mikäli OP Yrityspankki ei onnistuisi toteuttamaan mahdollisia yritysjärjestelyitään menestyksekkäästi, sillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Yrityspankki -konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset,</p>
--	--

		<p>mikä on myös sen toimiluvan edellytys. OP Yrityspankki -konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa OP Yrityspankin luottokelpoisuusluokituksiin sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin.</p> <p>Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Yhteenliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettirisikit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempaan tuottoon tai sijoitusten arvojen alentumisena.</p> <p>Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konserni toimii kattavasti säänneltyllä toimialalla. OP Yrityspankki -konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuuta sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tietyt OP Yrityspankki -konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten tai yhteenliittymän keskusyhteisön etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta.</p> <p>Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: OP Yrityspankin asiakkaiden tai vastapuolten kanteet OP Yrityspankkia vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos OP Yrityspankin todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus OP Yrityspankin maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta.</p> <p>Veroriskejä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorjauksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.</p>
--	--	--

	<p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa OP Yrityspankin kilpailukyvyyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta.</p> <p>OP RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista jälkimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP Ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Pankkitoiminnan luottoriski: Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteita. Luottoriskiä hallitaan noudattamalla ohjeistuksen mukaista luottoprosessia, joka sisältää luotonannon kaikki vaiheet huolellisesta ja harkitusta luottopäätöksenteosta alkaen.</p> <p>Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP Ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP Ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Ryhmän sisäisen työnjaon mukaan OP Yrityspankki Oyj turvaa OP Ryhmän keskuspankkina OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuustarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.</p> <p>Systemiriski: Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useamman pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoituslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppojen selvityksestä.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia.</p> <p>Kilpailu: Rahoitus-, vakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP Ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaati-</p>
--	---

		<p>mukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP Ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän luottoluokitukseen sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: OP Ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty OP Yrityspankki -konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyden arviointiin.</p> <p>Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin.</p> <p>Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkinariskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa.</p> <p>Strategiaan ja liiketoiminnan uudistamiseen liittyviä riskejä: OP Ryhmän strategian toteuttaminen saattaa synnyttää tarpeen ryhmätasoisille strategisille yritys-järjestelyille tai kumppanuuksille. Ei voi kuitenkaan olla varmuutta siitä, että OP Ryhmä onnistuisi strategisia hankintoja ja yhteistyöjärjestelyitä koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. Jos OP Ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP Ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja sääntelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti sääntely Suomessa ja Euroopan unionissa).</p> <p>Veroriskejä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta OP Ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.</p>
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	<p>Lainoihin liittyvät yleiset riskit</p> <p>Liikkeeseenlaskijariski: OP Yrityspankki ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville lainoille vakuutta. Mikäli OP Yrityspankki julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Laina-an perustuvilla saatavilla ei ole</p>

		<p>etu oikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin OP Yrityspankin muilla vakuudet- tomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan.</p> <p>Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan Lainan markkina-arvoon ja/tai lo- pulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoittei- siinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata Lainan ar- vioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.</p> <p>Tuottoriski: Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvo- paperien historiallinen kehitys ole koskaan tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista.</p> <p>Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainaehtojen (laskentasääntöjen) moni- mutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta ver- rata eri Lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisin sijoituskohtei- siin.</p> <p>Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Kohde-etuu- den arvonkehitys voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää osan Lainan nimellisar- vosta.</p> <p>Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Li- säksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaiku- tus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon.</p> <p>Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatku- vaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa en- nen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon.</p> <p>Ennenaikainen takaisinmaksu:</p> <p>Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa.</p> <p>Koska Lainan Takaisinmaksettavaksi määräksi on Lainakohtaisissa ehdoissa il- moitettu Nimellisarvo kerrottuna Yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisella Pa- lautuskertoimella, Liikkeeseenlaskija maksaa takaisin Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainan päättymishetkellä olevan mark- kina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Laskenta-asiamies mää- rittää hyvän markkinatavan mukaisesti, mikä osuus kyseisestä markkina-arvosta on Lainakohtaisten ehtojen mukaista korkoa/Hyvitystä. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin. Takaisinmaksettavalle pääomalle eri kerry- korkoa/Hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.</p> <p>Jos Laina maksetaan ennenaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpi- dosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markki- natavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Sijoittajan on huomioitava, että Liikkeeseenlaskija ei tarjoa sijoittajalle välinettä tai infor- maatiopaikkaa, jonka avulla sijoittaja pystyisi seuraamaan Suojausinstrumentin yl-</p>
--	--	---

		<p>lapidosta mahdollisesti johtuvien kulujen kasvun muutosta. Täten sijoittaja ei välttämättä pysty ennalta arvioimaan Lainan ennaikaisen takaisinmaksun tapahtumista Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun johdosta.</p> <p>Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennaikaisesti takaisin markkinahintaan perustuen, jos lainaehojen korjaus ja/tai Kohde-etuuden korvaaminen tilanteessa, jossa on kyse Osakkeeseen tai sen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön kohdistuvasta mukauttamistoinenpiteestä, ei tuota taloudellisesti järkevää tai kohtuullista lopputulosta, joka kuvastaa mainittua tapahtumaa edeltävää tilannetta.</p> <p>Laskenta-asiamiehen tekemät muutokset: Liikkeeseenlaskija saattaa joutua tekemään markkinahäiriön seurauksena muutoksia Lainan ehtoihin, jotta Lainan tuotto voidaan määritellä, tai laskemaan Hyvityksen ennen muutosta voimassa olleiden arvojen perusteella. Jos lainaehojen muutoksilla ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan saada aikaiseksi kohtuullista tulosta, joka kuvastaa markkinahäiriötä edeltävää tilannetta, Laskenta-asiamiehellä on oikeus korvata Kohde-etuus yhdellä tai useammalla uudella korvaavalla Kohde-etuudella.</p> <p>Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä: OP Yrityspankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmääritykseen, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteen mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia.</p> <p>On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintävilkkauksen jäädessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, joka Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen.</p> <p>Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon.</p> <p>Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, Lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä.</p> <p>Liikkeeseenlaskijan kriisinvratkaisumenettely: Lainoihin liittyy riski siitä, että Liikkeeseenlaskijan vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisinvratkaisumenettelyssä Lainat saattavat joutua alaskirjauksen tai osakkeiksi muunnon kohteeksi, ja yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu ja mahdollisuus tukitoimiin ei mahdollisesti koske velkositoumuksia, jotka muunnettaisiin osakkeiksi kriisinvratkaisumenettelyssä. On myös mahdollista, että Lainojen takaisinmaksuaikaa pidennetään tai Lainan koron tai hyvityksen määrää muutetaan tai maksua siirretään. Kriisinvratkaisumenettelyssä mahdollinen Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan luovutus tai myynti kriisinvratkaisuvälineinä voivat vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyyn täyttää Lainasta</p>
--	--	---

		<p>johtuvat maksuvelvoitteet tai Lainan arvoon. Tällöin Lainan arvo-osuuden omistajalla on riski Lainaan sijoitetun pääoman menettämisestä osittain tai kokonaan.</p> <p>Lainoihin liittyvät erityiset riskit</p> <p>Erityinen markkinariski liittyen Osakesidonnaiseen Lainaan</p> <p>Sijoittajalle maksettava Hyvitys määräytyy Kohde-etuuden arvonmuutoksen perusteella, joka voi muuttua Laina-aikana. Sijoittajan on huomioitava, että kohde-etuuden historiallinen arvonkehitys ei ole tae tulevasta arvonkehityksestä. Maksettavan hyvityksen määrään vaikuttaa lisäksi tuottokerroin. Sijoittajan on huomioitava, että Hyvityksen määrä on rajattu Enimmäistuottoon, jolloin Lainalle maksettava tuotto ei suoraan seuraa Kohde-etuuden arvonkehitystä, eikä sijoittaja välttämättä pääse täysimääräisesti hyötymään Kohde-etuuden arvonmuutoksen kehityksestä.</p> <p>Sijoittajan on huomioitava, että takaisinmaksettavan määrän suuruus riippuu Palautuskertoimesta, jonka suuruuden määräytymiseen vaikuttaa Kohde-etuuden arvonmuutos. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.</p> <p>Osakesidonnaiseen lainaan liittyy riski markkinahäiriön tapahtumisesta. Laina-ehtoihin voidaan tehdä myös lainaehtojen korjauksia osakkeeseen liittyvän järjestelyn tai toimenpiteen vuoksi. Mikäli lainaehtojen korjaukset eivät johda taloudellisesti järkevään tai kohtuulliseen lopputulokseen, joka kuvastaa osakkeeseen liittyvää järjestelyä tai toimenpidettä edeltävää tilannetta, Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennenaikaisesti takaisin.</p>
D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen. On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonmuutos on sellainen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain, eikä Lainalle kerry lainkaan tuottoa.

Jakso E – Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlasku on osa Pankin varainhankintaa.
E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	<p>Liikkeeseenlaskupäivä: 16.12.2019</p> <p>Merkintäaika: 14.11.2019 – 11.12.2019</p> <p>Merkintäpaikka: OP Yrityspankki Oyj</p> <p>Laina-aika: 16.12.2019 – 7.1.2025</p> <p>Takaisinmaksupäivä: 7.1.2025</p> <p>Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina</p> <p>Lainan pääoma: 6.050.000 euroa</p> <p>Velkakirjan nimellisarvo: 100 euroa</p> <p>Minimimerkintä: 100 euroa</p> <p>Velkakirjojen määrä: 60.500</p> <p>Emissiokurssi: Kiinteä 100</p> <p>Merkintöjen maksuaika: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.</p>

		Merkintäsitoumukset: Ei
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	<p>Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.</p>
E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	<p>Tehdystä merkinnästä ei veloiteta merkintäpalkkiota.</p> <p>Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.</p> <p>Edellä mainittujen kulujen lisäksi sijoittajilta ei peritä merkinnän yhteydessä muita kuluja.</p>